UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Прічард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщених в ґазеті рукописів не звертається, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту свого рукопису на випадок його непоміщення, та залучить почтовий стемпель на його пересилку.

БЕЗРОБІТТЯ Й ЙОГО ПРИЧИНИ.

Одною з лихих ознак капіталістичної системи, яка цілим тягарем падає на плечі робітничої кляси — є безробіття. Кожна капіталістична країна, навіть в роки свого так званого "добробуту", має багато безробітних. Велика Британія має тепер поверх 1,300,000 безробітних. Злучені Держави мають два рази більше за це число. Може цим похвалитися й Канада, хоч капіталістичні ґазети кожного дня пишуть про "добробут країни". З приходом зими, а потім весни це безробіття в Канаді ще зростатиме.

Комуністична Партія Канади, беручи участь у міських виборах у Вінніпеґу, поставила у свою програму перші чотири точки про безробіття, з мінімальними домаганнями. Але з цего не можна робити висновку, що цими точками, навіть коли-б вони були переведені в життя, усунеться безробіття. Безробіття в капіталістичній системі усунути неможливо, бо воно є неминучим наслідком капіталістичного суспільства і таким треба його вважати. Про це треба завжди тямити, коли шукаємо розвязки питання безробіття. Конкуренційний характер капіталізму, почавши від визиску продуцента фабрики чи ріллі аж до скажених перегонів за здобуття ринків, на яких капіталістична кляса мусить зреалізувати зиск на загарбанім продукті праці — змушує своїх творців вводити постійно щораз то новіші машини і спосібніші методи продукції. Нові методи продукції можуть мати форму компанійних юній, участи в доходах, співробітництва між робітником а працедавцем і т. д., або яку небудь іншу форму модерної індустрії, яка має на меті збільшити виріб, а тим самим обнизити кошти продукції. В додатку до цього існує постійне впроваджування машинової техніки, яка побільшує продукцію одної особи на високу скалю у всіх головних промислах.

Треба також тямити, що коли продуктивна здібність капіталізму величезно зросла, ринки збуту на світі значно змаліли; великі простори землі, які ще два десятки років тому уважалося виключно консументами готових товарів, в свою чергу самі стають промисловими, спонукані до цего питомим капіталізмові бажанням наживати багацтво. Чи в нормальних часах, які пани називають "просперіті" (добробут), чи в часі депресії і крізи, робітники не мають іншого способу прожитку, хіба продаж своєї сили, для якої треба знайти купця, який в такім випадку руководиться вирахуванням, чи купуючи цю силу він зможе витягти з неї як найбільше доходу.

Посідаючи засоби продукції, капіталістична кляса може замикати фабрики, млини і заводи та майни, якщо вона бачить, що не поплачується оперувати ними, або коли вона має вже велику скількість готових продуктів, на які нема збуту. Тоді робітник, не маючи участи в засобах продукції, стає безробітний, викинений на вулицю і збільшує велику резервову армію безробітних, що становлять "нормальне" явище в модернім суспільстві кожної капіталістичної країни. Кожна капіталістична країна в світі нараховує зараз в себе сотки тисяч безробітних.

Лихо безробіття не кінчиться з самим безробіттям — воно щойно тоді зачинається. Будучи неорґанізованим і попавши в розпуку по причині терпіння і нужди своїх найблищих, робітник без праці йде і наймається дешевше від другого робітника, щоби лише дістати працю, а капіталістична кляса збірає з його розпучливого положення повну користь, примушуючи його працювати за обнижену до голодового рівня платню. Будучи безробітним і неорґанізованим, робітник стає предметом посміховиска і пониження в очах своїх визискувачів та постійно мусить зносити від них всяку кривду і образу від їхньої "доброчинности". За мізерну лепту нічлігу він є примушений понизити себе і забути людяність. Міська й провінціональна влада, яка є на услугах великого бизнесу, примушує безробітного брати понижуючу роботу "для випробування".

Безробітний є примушений скебувати проти своїх товаришів праці, бо інакше йому грозять позбавленням і тої нужденної допомоги, яку він дістає від панських "добродійних" інституцій. Безробіття і слідуюче за цим лихо пониження, голодування, нужди і передвчасної смерти оставатимуть так довго, як довго існуватиме капіталізм. Лише з поваленням капіталізму і встановленням власности самих працюючих над всіма засобами продукції буде усунене безробіття. В цій цілі Комуністична Партія Канади старається зорґанізувати десятки тисяч безробітних, які є поміж нами кожної зими і кладе для цего свої мінімальні негайні домагання. Лише через об'єднання безробітних коло цих домагань, попертих цілою робітничою клясою, можуть безробітні примусити панів капіталістів віддати хоч часть тих великих зисків на вдержання жертв капіталізму.

Комуністична Партія Канади не домагається "доброчинности" для безробітних; вона обстоює через міські орґани влади і інституції, в яких безробітні та трейд-юнії мали би заступництво, щоби безробітні діставали готівку, з працею чи без неї і таку суму, яка рівналася-б людяному рівневі життя для них та їхніх родин.

Всю відвічальність за безробіття та за його наслідки Комуністична Партія Канади кладе на того, на кого класти належить, на капіталістичну клясу. І коли нині у Вінніпеґу відбуваються міські вибори, в яких Комуністична Партія бере участь своїм кандидатом, то голос на комуністичного кандидата є голос проти безробіття, голос проти всіх причин безробіття — голос проти цілої капіталістичної системи.

Голосуйте всі одиноко на тов. В Н. Колісника!

ЗА ЧИСТОТУ ЛЄНІНСЬКОЇ ЛІНІЇ В КОМПАРТІЇ КАНАДИ.

Заява Ц.В.К. Комуністичної Партії Канади про виключення Мавриса Спектора.

Обовязком революційної партії робітничої кляси є зводити боротьбу не лише на політичнім і економічнім фронтах, але також на теоретичнім і ідеольоґічнім фронтах для вдержання чистої пролетарської, революційної ідеольоґії на основі марксізму і ленінізму. Комуністична Партія не може толерувати в своїх рядах жадних елементів, які репрезентують в якій будь формі дрібнобуржуазну чи буржуазну ідеольоґію. Буржуазна ідеольоґія, маючи кольосальні сили до роспорядимости, безперервно натискає на робітничу клясу, де знаходить репрезентантів своєї ідеольоґії між верхами робітничої кляси, між дрібною буржуазією й вченими, що тримаються робітничої кляси. Специяльно в нинішнім періоді воєн і світової революції, буржуазія цілого світа зосереджує свою боротьбу проти революційної, ленінської пролетарської ідеольоґії; специяльно нині, коли робітники цілого світа стоять перед завданням замінити слідуючу імперіялістичну війну в клясову війну для повалення імперіялізму, наші ситі трейд-юнійні бюрократи й мала частина верхів робітничої кляси переходять всеціло на сторону буржуазії. Соціял-реформісти є представниками буржуазної ідеольоґії в робітничому русі. В рядах революційної партії робітничої кляси є ізольовані одиниці, які падуть жертвою дрібно - буржуазного песимізму. В Радянському Союзі, де робітники тріумфально будують соціялізм, цей песимізм знайшов свій викристалізований прояв в теорії троцькізму, яку Ленін безперервно поборював через двацять літ. Троцькізм — це соціял-демократизм, замаскований революційними фразами.

На специяльнім мітінґу поширеної екзекутиви одноголосно й без вагання виключено з Комуністичної Партії Канади Мавриса Спектора, за його отверту троцькістську лінію проти ленінізму Комуністичного Інтернаціоналу. Троцькізм був цілковито відкинений мільйоновим членством Всесоюзної Комуністичної Партії і масами клясово свідомих робітників Радянського Союзу. Комуністична Партія Канади гостро пятнує троцькізм, як контрреволюційний напрямок і, виключаючи Мавриса Спектора з рядів Компартії, підтверджує своє становище на чисто ленінській лінії і програмі Комуністичного Інтернаціоналу. Падучи жертвою дрібнобуржуазного песимізму, Маврис Спектор приєднався до ренеґата Макса Істмана і зараз не має ані одного спільника між клясово свідомим робітництвом в Канаді, ні між партійним членством. Два дні після його виключення (11. листопада) Маврис Спектор використав реакційну ґазету "Торонто Ґлоб", щоб накинутися на Радянський Союз, і та сама ґазета використала в редакційній статті виключення Мавриса Спектора з Комуністичної Партії, щоб показати, що в Комуністичнім Інтернаціоналі існує велика кріза. Ні в Комуністичному Інтернаціоналі, ні в Комуністичній Партії Канади нема ніякої крізи. Бажання батьком думки. Боротьба проти троцькізму не ослабила Комуністичного Інтернаціоналу, але зміцнила й розвинула сильну ленінську основу комуністичного руху й прочистила зі своїх рядів ті хисткі дрібнобуржуазні елементи, які впали жертвою песимізму, стрінувшися з обличчям труднощей.

Троцькізм найшов свій останній вислів в безпомощности перед поражкою китайської революції, стабілізацією капіталу, великим завданням будовання соціялістичної індустрії, колективізацією агрікультури в Радянському Союзі. Світова революція не розвивається прямою лінією і без тимчасових поражок робітників та поневолених кольоніяльних народів в їхній боротьбі проти сил світового імперіялістичного поневолення і експльоатації. Імперіялісти до певної міри побідили геройських китайців в їхній боротьбі за визвіл. Але китайські робітники й селяни наново зберуть свої сили. Китайська революція повстане знову, сильніша, стійкіша, могутніша. Стабілізація капіталістичної економії далека від проводу до більшого забезпечення капіталістичної частини світу; ця стабілізація веде до ще більших суперечностей і спорів в імперіялістичнім світі. Німеччина знову являється сильним кункурентом Англії на світовім ринку; Злучені Держави йдуть шляхом відкритого імперіялістичного наступу, на що вказує недавна парадоксальна промова президента Кулиджа в день перемиря; революційна боротьба в Індії, Єгипті й в инших поневолених кольоніях безперервно зростає в чим раз більшу силу; капіталістичний світ стоїть неначе на вибуховім матеріялі. Одночасно наочні факти ясніше показують кожного дня, що робітники в Радянськім Союзі будують соціялістичну індустрію надзвичайно скорим темпом наперекір всяким перешкодам. Новинки в капіталістичній пресі про виконання терористичних вчинків кількома ізольованими куркулями не вказують на ніяку крізу; навпаки, розвиток міцної бази колективного сільського господарства між мільйоновим бідним селянством коштом багатих елементів довів ці елементи до випадків тероризму проти радянських відповідальних робітників. Розвиток соціялізму в Радянськім Союзі є підбадьорюючим чинником для робітників цілого світа.

Безвпливові ізольовані троцькісти не хочуть бачити зростаючих сил світової революції. В часі, коли Радянському Союзові загрожує небезпека наступу імперіялістів, ці одиниці лучать свої революційні фрази з найпідлішими наклепами на робітничу державу і тим самим вони приєднуються до рядів імперіялістичних хижаків та їх аґентів, соціял-реформістів і робітничої бюрократії. Комуністичний Інтернаціонал іде шляхом, що його вказав Маркс і Ленін. З цього шляху він не збочить. Цей шлях веде робітників і поневолені народи світа до остаточної побідної боротьби проти імперіялістичних воєн, поневолення, експльоатації й темноти. Комуністична Партія Канади кличе робітників ставати до боротьби проти імперіялістичних воєн і до оборони Радянського Союзу.

Геть аґентів буржуазії з рядів робітничої кляси! Затримуйте ленінську чистоту в робітничих рядах. Ставайте членами Комуністичної Партії Канади!

Центральний Виконавчий Комітет Комуністичної Партії Канади.

Національний Виконавчий Комітет Ліґи Комуністичної Молоді.

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ В УКР. ПРОМИСЛОВОСТІ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

За контрольними цифрами загальне число робітників в українській промисловості збільшується в наступному році на 4.5%.

За постановою центральної урядової комісії в 1928-29 р. має бути переведено на скорочений день не менше 20% загальної кількости робітників.

ВРНҐ в наступному році на охорону праці відпускає 17,-142,000 карбованців.

На житлове будівництво 49,-600,000 карб., себ-то на 24% більше чим біжучого року.

В ЦАРСТВІ СІҐУРАНЦИ Й ДЕФЕНЗИВИ

З ПРОМОВИ ТОВ. І. НАВІЗІВСЬКОГО НА МІТІНҐУ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕҐУ В НЕДІЛЮ, 11. ЛИСТОПАДА 1928 РОКУ.

ТОВ. НАВІЗІВСЬКИЙ РОЗДАВ ДОПОМОГУ З КАНАДИ В НАЙТЯЩИЙ ЧАС РОКУ.

Проти акції Робітничо-селянського Комітету, доки він не був закритий, всією силою працювали по селах попи й патріотичні крикуни - багачі. Попи кричали (напр. в Калуському повіті), що це чортівські гроші, а коли членів Комітету арештували, то кричали по церквах, що ті, які роздавали, вже сидять, а тепер ті, що брали гроші, будуть гнити по криміналах. Отак лякали нещасну сільську бідноту. Багачі йшли до поліції з доносами на Робітничо-селянський Комітет і (в Долинському повіті) казали жандармам, що прийшли якісь гроші від більшовиків, та що в Болехові закладають вже комунізм. Звичайно, жандармерія зараз показувала свою силу.

Народній танок в селі Княжу, в неділю. Одиноке, що польська влада дозволяє, то потанцювати в неділю на майдані коло церкви. (Фотоґрафія т. Навізівського).

Комітет радикалів, що одержав теж дещо грошей з Злучених Держав, роздавав допомогу тільки своїм партійникам. Попівські комітети по селах, теж роздавали тільки багачам, своїм партійникам. Правда, і митрополит ґраф Шептицький занявся був особисто допомогою в Долинському та Калуському повітах і то тільки там, де є його великі маєтки (Шептицький має там 33,000 морґів самого ліса, а поза тим має ще й багато поля). І давав ось що: сіль, фасолі, образки, сорочки і... по одній краватці. (Краватка та була так потрібна, як лисому гребінь!) Давав багачам, бо бідним, мовляв, вода нічого не забрала. Один багач з Калуському повіті дістав три кірці фасолі і зараз продав.

Як ми вже зазначували, т. Навізівський відвідав тільки найбільш потерпівші від повіні села і роздавав допомогу виключно бідним. А біда в тих селах страшна. Особливо в гірських селах цілі родини живуть в нечуваних злиднях і місяцями не бачать крихти хліба. Часто й бараболі в хаті немає. Хати не відбудовані в бідноти, бо нема за що. По селах так і значно на хатах бідних, доки сягала вода: до вікон, чи вище вікон до стріхи, бо доти повідлітало вапно і глина.

Звичайно, поліційний польський режім тяжкий. І в Галичині треба мати на все посвідку чи пропуск. Тов. Навізівський мав отакі пропуски — один на день, другий на ніч. Скрізь повно жандармерії, що пильно стереже кожного. Як тільки жандарм побачить незнайомого чоловіка, зараз питає за пропуском.

Подорож по повітах була тяжка. Це було весною, коли найбільші болота і доводилося з великим трудом переїздити з села до села. Але допомога українського свідомого робітництва й фармерства Канади надійшла в самий час — на найтящий в житті селянина переднівок. І як тільки не дякувала галицька біднота робітництву й фармерству Канади за оту допомогу! І устно і сотнями листів. Бо це була реальна допомога, розділювана совісно, чесно. Гроші зложені свідомим робітництвом й фармерством Канади були передані в руки тих, для яких були й призначені. Робітничо-фармерських грошей з Канади ніхто не давав в "допомогу" ріжним інституціям, а роспределено їх поміж найбільш потерпівших бідних наших братів і сестер так в Галичині, як і на Буковині.

Правда, коли Комітет у Вінніпеґу висилав т. Навізівського як свого представника з грішми до Галичини, всі були певні, що його подорож забере найбільше три місяці часу і що на найблищий з'їзд ТУРФДім він буде у Вінніпеґу. Інакше не можна було й думати, бо т. Навізівський повинен був тільки познайомитися з працею Робітничо-селянського Комітету у Львові і передати йому гроші. Тимчасом, як вже відомо, Комітет польська влада закрила а воєвідство і поліцій довго крутили, доки дали дозвіл роспределювати допомогу самому т. Навізівському. Це й забрало майже 6 місяців часу. Але, т. Навізівський виконав волю всего орґанізованого робітництва й фармерства Канади як можна найкраще. З собою привіз він найточніший рахунок, викази одержавших допомогу потверджені місцевими комітетами і листи подяки від нашої галицької бідноти.

— "Товариші й товаришки! — закінчив свою промову т. Навізівський. — Запевняю вас, що галицьке робітництво й селянство ніколи не забуде вам тої допомоги, яку ви дали йому в найтящий час. Воно розуміє нас і живе тим самим духом, що й ми усі!"...

ГУНКЕВИЧ НЕ РОЗБИВАЄ...

(Малий фейлетон.)

Неділя по полудни. Інститут "Просвіти". Виборче віче Ай-Ел-Пі. Гункевич — "принціпал спікер". Говорить:

— Пане голово. На мітінґу в Стратконa школі Шатульський мені закинув, що Ай-Ел-Пі поставила мене кандидатом на те, щоб розбити голоси українських робітників... Отже... це... брехня.

(Шум, крик в салі. Голова зірвався на ноги, махає руками, кричить, але його не чути. Постепенно стихає й Гункевич починає.)

— Ще перед тим, як почалася виборча кампанія, ми, робітники з Ай-Ел-Пі довідалися з робітничої ґазети "Трибюн", що Колісник не візьме участи у виборах тому, що Попович купив фарму на півострові Ніяґара і він там буде розводити дійсні грушки на дійсних вербах.

(Шум, крик, запити...)

— Отже для Ай-Ел-Пі було цілковитою несподіванкою, коли ми довідалися з буржуазної ґазети, "Українських Робітничих Вістей", що Колісник таки кандидує цего року. І відтягати тепер свою кандидатуру я вже не можу, а радше не хочу, бо... бо...

(Шум: бо що? Сядай, кінчай, не верзи дурниць.)

— Не хочу тому, що комуністи викрили у своїй партії стулпіджена Еселвайна... Так таки дійсного стулпіджена.

(Шум і вигуки: до Ай-Ел-Пі капіталісти й поліція стулпідженів не підсилають, бо Ай-Ел-Пі сама вірно служить визискувачам.)

— І тому, тепер, скажіть ви самі присутні, чи варто після того всего голосувати на Колісника?

(Голоси: Авже-ж варто!)

— Ні, абсолютно не варто. Я кличу вас голосувати на Ай-Ел-Пі і на мене тому, що Шатульський сидить на шиї робітників і ссе їхню кров.

(Почувши цей оклик Гункевича, старенький робітник, що сидів напереді й трішки задрімав, прокинувся, помацав рукою свою шию... подивився потім на долоню і не найшовши на ній ні крові, ні Шатульського, приємно зітхнув.)

— Тепер вже самі бачите,— каже далі Гункевич,—що тут не може бути й мови про розбиття голосів українських робітників, бо всі вони будуть голосувати на мене.

(В салі сміх.)

— Програма Ай-Ел-Пі вимагає, як вже вам пояснив містер Симпсон, що коли якась бідна капіталістична майнерська компанія, яка має лише пару мільйонів доларів майна, потребує допомоги в сумі пару тисяч доларів, то треба її дати з міської каси. Коли-б Ай-Ел-Пі не дала цих грошей бідним капіталістам, то комуністи домагалися-б цих грошей для безробітних... Розумієте? Для безробітних. А ви-ж знаєте, що коли чоловік не має роботи, то він голодний. Дай йому грошей, то зараз їх проїсть. Хіба-ж можна так марнувати міську касу? Ні, Ай-Ел-Пі таких обіцянок не робить. На таке здатні тільки комуністи.

(З салі: а чи не думаєте ви, як Ай-Ел-Пі дасть кілька тисяч доларів з міської каси капіталістам, то вони їх не проїдять, але пропють?)

— Про такі річи Ай-Ел-Пі взагалі не думає. Ай-Ел-Пі має важніші справи для думання. Ось візьмім хоч би таке: чому на Манітоба евню нема ще баса? Хіба-ж це на важна справа? Ви всі тут знаєте (повчає пальцем), що коли безробітний не має сім центів на стріт кару, то може їхати басом.

(З салі: хіба-ж бас повезе його безплатно?)

— Ну... яких небудь сім центів і безробітний може таки нашкрабати для баса... (сміх). Тому голосуйте на Ай-Ел-Пі... І, розуміється, на мене також, бо вже ясно бачите, що я робітничих голосів не розбиваю.

— Я... я... містер чейрман... здається, що вже все сказав. Хіба ще додам, що Ай-Ел-Пі програма вимагає слободи слова... Я домагаюся, містер чейрман, дати слово мисіс Лов і не позволити нікому ставити мені ніяких питань... Цего вимагає наша програма...

(Шум, голоси: "Питання, питання!" Голова кричить: "Сит давн, сит давн!" Гункевич кричить: "Я відповім вам на ваші запитання на ваших мітінґах!!" Голоси: "Ні, ти на наші мітінґи боїшся прийти, відповідай зараз!" Гункевич натягає оверковт і попід стіну висмикується з салі. Люди встають і виходять. Саля порожня. Мисіс Лов має слово.)

В. В.

ВИРОБНИЦТВО С.-Г. МАШИН НА УКР. ЗАВОДАХ

За попередніми відомостями Укртрестсельмашу за 11 місяців біжучого року вироблено ріжних сільсько-господарських машин на 66,472,000 карбованців, себто річне завдання виконано вже на 91.4 міл. карбованців. Річне програмне завдання, на думку тресту, буде виконано заводами а перебільшення на 5 — 6%.